

OPINIA
dotycząca nowego kierunku:
Indywidualne Studia Nauczycielskie

Opiniowany kierunek: *Indywidualne Studia Nauczycielskie* (ISN) II stopnia to unikalny w skali kraju program kształcenia nauczycieli, który oferuje możliwość uzyskania uprawnień do wykonywania zawodu nauczyciela, a także specjalistycznego, wszechstronnego przygotowania pedagogicznego i (opcjonalnie) wykształcenia przedmiotowego. Program ten jest adresowany do absolwentów analogicznego kierunku studiów I stopnia. Celem tego programu jest dalszy wielostronny rozwój studenta, który obejmuje zarówno zakres dydaktyczny, pedagogiczno-psychologiczny, naukowy jak i praktyczny, ze znacznym komponentem zajęć wspomagających pracę badawczą studenta.

Przedstawiona opinia została przygotowana na podstawie Uchwały nr 385 Senatu Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach z dnia 23 maja 2023 r. w sprawie wytycznych dotyczących wymagań w zakresie tworzenia i zmiany programów studiów prowadzonych w Uniwersytecie Śląskim w Katowicach. Program *Indywidualnych Studiów Nauczycielskich* II stopnia zawiera poprawnie opisane zakładane efekty uczenia się uwzględniające uniwersalne charakterystyki drugiego stopnia określone w ustawie z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie kwalifikacji (tekst jedn. Dz. U. z 2021, poz.661 ze zm.). Program obejmuje 960 godzin w tym 90 godzin praktyk zawodowych (praktyka zawodowa psychologiczno-pedagogiczna oraz praktyka zawodowa nauczycielska). W programie przewidziano również efekty właściwe dla ogólnouczelnianej oferty dydaktycznej. Pewną niepewność może budzić fakt, że skoro studia ISN przygotowują do wykonywania zawodu nauczyciela, to w zakładanych efektach uczenia się powinny się znaleźć efekty „pochodzące” ze standardu kształcenia – por. Obwieszczenie MEiN z 6.04.2021 r. , Dz. U. z 12 maja 2021 r. poz. 890. Ale, na I stopniu ISN zostały zrealizowane wszystkie zakładane efekty uczenia się zawarte ww. Obwieszczeniu a ponieważ

kandydatami na ISN mogą być tylko osoby, które ukończyły I stopień ISN, zatem nie ma potrzeby ponownej realizacji tych efektów w pełnym zakresie.

Program ISN został w 100% przypisany dyscyplinie *Pedagogika* (dziedzina nauk społecznych) i realizuje 120 punktów ECTS. Zachowane zostały również wskaźniki: procentowy udział punktów ECTS uzyskiwanych w ramach wybieranych przez studenta modułów (43%), łączna liczba punktów ECTS, którą student musi uzyskać na zajęciach wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich (ponad 50%), łączna liczba punktów ECTS, którą student musi uzyskać: na kierunku o profilu ogólnoakademickim w ramach modułów zajęć powiązanych z prowadzonymi badaniami naukowymi w dyscyplinach naukowych lub artystycznych związanych z tym kierunkiem studiów (ponad 50%).

Program ISN na II stopniu przewiduje również praktyki zawodowe i to zarówno praktyki psychologiczno-pedagogiczne jak i praktyki nauczycielskie (związane z nauczaniem przedmiotem), które realizowane będą w szkole ponadpodstawowej. Uważam to za bardzo podejście, bo to właśnie podczas praktyk student gromadzi doświadczenia związane z pracą dydaktyczną – wychowawczą nauczyciela oraz konfrontuje nabytą wiedzę z zakresu danego przedmiotu, dydaktyki ogólnej i dydaktyki szczegółowej związanej z nauczaniem przedmiotem z rzeczywistością pedagogiczną w działaniu praktycznym.

Program opiera się w głównej mierze na trzech komponentach: Moduł dydaktyczny, Moduł dyplomowy oraz Moduł psychologiczno-pedagogiczny. Te trzy komponenty realizowane są w tej sekwencji w każdym semestrze. Opisy tych modułów są bardzo ogólne, ale domyślam się, że wynika to z faktu bardzo dużej interdyscyplinarności programu. Wynika stąd również, że każdy student będzie musiał być traktowany w sposób bardzo indywidualny, tzn. realizowana ścieżka kształcenia będzie ściśle związana z konkretną osobą. Ponieważ studia te wybiera tylko kilka osób, wydaje się, że takie podejście jest możliwe do przeprowadzenia.

Program *Indywidualnych Studiów Nauczycielskich* w szerokim zakresie realizuje indywidualizację kształcenia z wykorzystaniem nauczania projektowo-problemowego. Ponadto, interdyscyplinarność, międzydziedzinowość i silne wyodrębnienie komponentu wspomagającego pracę badawczą pozwalają studentom ISN lepiej dostrzegać związki kształcenia z badaniami naukowymi, a przez to jednocześnie rozwijać warsztat naukowy

i dydaktyczny, wspierany przez bezpośredni kontakt ze specjalistyczną kadrą z różnych dziedzin wiedzy.

Przedstawiony mi do recenzji program opiniuję pozytywnie.

A handwritten signature in blue ink, reading "Anna Gencowicz". The signature is written in a cursive, flowing style.